

Dnr 156/1.5.2/2016

2016-02-09

Till

**UTBILDNINGSDEPARTEMENTET
NATURVÅRDSVERKET**

REDOVISNING AV MILJÖLEDNINGSARBETET VID SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA

I bilaga redovisas miljöledningsarbetet vid Södertörns högskola enligt förordning 2009:907.

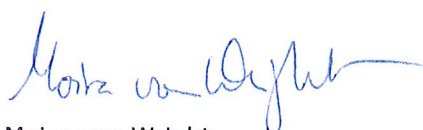
Förutsättningar

Södertörns högskola hade 2015:

- 6 829 helårsstudenter
- 655 helårsarbetskrafter
- 53 831 kvm LOA

Hyresvärd är Stiftelsen Clara, vars enda uppgift är att försörja Södertörns högskola med lokaler.

Redovisning enligt uppdrag, Södertörns högskola 16-02-09

Moira von Wright

Rektor

Tord Eriksson

Miljösamordnare

Bilaga:

Miljöredovisning enligt mall

Redovisning av miljöledningsarbetet 2015

Södertörns högskola

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Del 1 Miljöledningssystemet

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Nej.

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

POLICY FÖR MILJÖ OCH HÅLLBAR UTVECKLING

Södertörns högskola utbildar och forskar inom humaniora, samhällsvetenskap, teknik och naturvetenskap. Som en modern och nyskapande högskola ska Södertörns högskola bedriva ett aktivt och ansvarsfullt arbete, såväl lokalt, regionalt som globalt, för att tillförsäkra att nuvarande och kommande generationer garanteras en hälsosam och god miljö. Högskolan ska främja ett långsiktigt och kontinuerligt miljöarbete, som bygger på ständiga förbättringar. Till grund för det miljöarbete som bedrivs vid Södertörns högskola ligger gällande miljölagstiftning samt övriga miljökrav som berör högskolan.

Södertörns högskola ska genom integration av hållbarhet i organisationen systematiskt förebygga och minska sin miljöbelastning samt öka sin positiva miljöpåverkan. Därtill ska miljöhänsyn vägas in vid samtliga beslut som rör verksamheten, såväl utbildning, forskning som administration. Högskolan ska även genomföra regelbundna interna miljörevisioner för att säkerställa att uppsatta mål nås.

En aktiv medverkan från medarbetare och studenter är en förutsättning för att Södertörns högskolas miljöarbete ska nå framgång. Vidare ska högskolan förmedla en medvetenhet om miljö- och hållbarhetsfrågor till medarbetare och studenter, samt skapa förutsättningar för att förse studenter med relevant kompetens avseende dessa frågor i förhållande till respektive utbildning, för att därmed främja nya idéer och faktiska handlingar rörande hållbar utveckling. Likaså ska forskning samt samverkan med det omgivande samhället integrera perspektivet hållbar utveckling. Den gemensamma förvaltningen ska vara miljömedveten och arbeta resurseffektivt.

Södertörns högskola ska vid upphandling och inköp beakta miljöhänsyn samt prioritera åtgärder i den ordning där de har störst effekt i förhållande till kostnaden. Därutöver ska högskolan ständigt arbeta för att minska sin material och energianvändning samt minska sitt utsläpp av föroreningar till mark, luft och vatten.

Både medarbetare och studenter vid Södertörns högskola har ett personligt ansvar för att verka i enlighet med högskolans policy för miljö och hållbar utveckling.

3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2011.

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

Enligt miljöutredning 2011:

- resor,
- energiförbrukning,
- materialanvändning,
- avfallshantering.

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

Enligt miljöutredning 2011

- utbildning, forskning och samverkan med det omgivande samhället,
- studentmedverkan,
- kompetensutveckling och information till personalen
- upphandling

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande direkt påverkan på miljön?

- Södertörns högskola ska minska utsläppen av koldioxid från tjänsteresor med 5% räknat per årsarbetskraft t.o.m. 2015 jämfört med utsläppen för 2012.
- Södertörns högskola ska i samverkan med fastighetsägaren Stiftelsen Clara minska energianvändningen med 20% per kvadratmeter t.o.m. 2015 jämfört med 2011.
- Södertörns högskolas pappersanvändning, både kontorspapper och trycksaker, ska minska med 20% räknat i vikt t.o.m. 2015 jämfört med 2011.
- Södertörns högskola ska öka andelen avfall som materialåtervinns eller komposteras med 5% t.o.m. 2015 jämfört med 2011.

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande indirekt påverkan på miljön?

- Integreringen av hållbar utveckling i mål, innehåll och examinationer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Södertörns högskola ska öka.
- Södertörns högskola ska öka mängden forskning samt stärka samverkan med det omgivande samhället inom hållbar utveckling.

- Södertörns högskola ska öka antalet aktiviteter och samverkansprojekt inom hållbar utveckling tillsammans med studenterna vid högskolan.
- Samtliga chefer eller motsvarande vid högskolan ska under 2014 ha genomgått en utbildning i miljöledning.
- 10 procent av det totala antalet anställda vid Södertörns högskola ska årligen delta i kompetensutveckling rörande hållbar utveckling.
- Södertörns högskola ska öka andelen inköp och upphandlingar, mätt i ekonomiskt värde, där det ställs sociala, etiska samt miljömässiga krav.

6. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå dessa mål?

Till mål för resor:

En ny "Mötes och resepolicy" och nya riktlinjer för resande infördes i oktober 2014.

De tekniska möjligheterna till resfria möten har förbättrats med tillgång till bl.a. "Skype for business" och "Adobe Connect Pro", men kunskapen om detta är ännu låg bland de anställda.

Högskolan har även arbetat för mer hållbart resande till och från arbetet i ett projekt för "Grön resplan" tillsammans med Huddinge kommun.

Till mål för energiförbrukning:

En kontinuerlig dialog förs med fastighetsägaren med syftet att systematiskt minska energiförbrukningen. Vid ny- och ombyggnad ställs krav på certifiering för minst "Miljöbyggnad", klass silver. Vid inköp av ny utrustning prioriteras energieffektivitet.

Till mål om pappersanvändning

Ett nytt system för skrivare/kopiatorer med "follow me print"-teknik ("PaperCut") har införts som minskar pappers- toner- och energiförbrukning. Dubbelsidiga utskrifter är förhandsval.

Kurskatalogen till blivande studenter har minskat i omfång och upplaga.

Till mål om avfallshantering:

Tillsammans med fastighetsägaren har avfallshanteringen effektiviserats med färre avfallstransporter och förbättrade avfallsutrymmen genom införande av komprimering av den största avfallsfraktionen "brännbart".

Systemet med källsorteringsmöbler ute i verksamheten har byggts ut från 6 till 26 stycken.

Till mål om utbildning av chefer:

Utbildning anordnades 2014 om miljöledning och begreppet hållbar utveckling.

Till mål om hållbar utveckling i grundutbildning:

Utredning av hur en fråga om inslag av HU kan inkluderas vid inrapportering till utbildningsdatabasen.

Till mål om att öka mängden forskning inom hållbar utveckling:

Försök att mäta mängden forskning inom HU mha sökning i forskningsdatabas genomfördes 2014.

7. Redovisa hur väl målen har uppfyllts

Målet att minska koldioxidutsläpp för tjänsteresor enligt 5a har inte nåtts. Under perioden har utsläppen tvärtom ökat med 23%. För resor under 50 mil är dock andelen flygresor liten och består i huvudsak av resor över Östersjön.

Målet att minska energiförbrukningen enligt 5a har uppnåtts med god marginal. Minskningen uppgick till 31% vilket överstiger målet med 11 procentenheter.

Målet att minska pappersförbrukningen med 20 % i vikt har också nåtts med marginal. Det har medfört att kostnaden för inköp av papper, papperstidningar och trycksaker har minskat med ca 30 % för var och en av dessa kategorier. Som exempel kan nämnas att kurskatalogen minskat i omfång och upplaga och väger sammanlagt 12 ton 2015 jämfört med 25 ton 2011.

Målet att öka andelen avfall som materialåtervinns med 5 % har sannolikt uppnåtts, bl.a. genom utökande av verksamhetsnära källsortering, men resultatet har ännu inte kunnat verifieras pga brister i statistik från leverantören.

Mål om chefsutbildning:

Hälften av målgruppen av chefer deltog i utbildningen 2014

Mål om HU i grundutbildning:

Fakultetsnämnden har begärt inrapportering av inslag av HU från samtliga program.

Mål om att öka forskning inom HU:

Sökningar i databasen DIVA visar att den andel av högskolans forskningspublikationer som har inslag inom HU har ökat i omfattning, men metoden behöver utvecklas.

Mål att öka andel upphandling med miljökrav mätt som ekonomiskt värde:

Andelen har ökat från 63 % 2012 till 87% 2015

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

Informationen på högskolans hemsida uppdateras kontinuerligt. Miljöarbetet har också vid flera tillfällen kommunicerats via högskolans "interna nyheter" på nätet. Information om miljöarbetet ges till nyanställda två gånger per år. Miljösamordnaren kallas till arbetsplatsmöten för att informera om miljöarbetet. Intern miljörevision har genomförts under vår- och höstterminerna.

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

Teknik för fjärrkontrollerad underhåll och avstängning av datorer används sedan ett par år och har utvecklats vidare det senaste året.

Ett nytt system för kopiatorer med "follow me print"-teknik ("PaperCut") har införts som minskar pappers- toner- och energiförbrukning.

Närvaro- och tidsstyrning av belysning och ventilation har förbättrats.

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

Teknik för telefonmöten, videokonferenser och webbmöten via "Adobe Connect Pro" finns sedan tidigare. Under året har även "Skype for business" börjat införas.

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

Antal årsarbetskrafter och kvadratmeter

Antal årsarbetskrafter: 655

Antal kvadratmeter lokalyta: 59 214

1. Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3)

	Kg CO ₂ Totalt			Kg CO ₂ /årsarbetskraft		
	2015	2014	2013	2015	2014	2013
Flygresor under 50 mil	31 014	34 365	34 926	47	54	54
Bilresor	9 200	12 900	15 341	14	20	24
Tågresor	1,00	1,20	1,70	0,002	0,002	0,003
Bussresor						
Maskiner och övriga fordon		0	0		0	0
Sammanlagt ovan	40 215	47 266	50 269	61	74	77
Flygresor över 50 mil	441 000	402 272	356 536	673	633	549

1.4 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Ny "mötes- och resepolicy" och teknik för resfria möten har inte märkbart påverkat trenden mot allt fler långa flygresor.

Större delen av flygresorna under 50 mil har gått över Östersjön. Endast ett fåtal har gått till platser på fastlandet. Andelen tågresor har ökat, men det framgår inte tydligt av ovanstående redovisning.

CO₂-utsläpp från bussresor har inte kunnat beräknas på ett meningsfullt sätt ur leverantörsuppgifter eller ekonomisystem, men är sannolikt betydligt lägre än utsläppen från bilresor.

Uppgifter om biluthyrning är svåra att hitta i ekonomisystemet. De sammanlagda utsläppen från bilresor (taxi, reseersättning, hyrbil) kan därför vara något underskattade.

1.5 Hur uppgifterna är framtagna?

Leverantörsuppgifter, Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Utsläpp från resor med egen bil, taxi och hyrbil har uppskattats utgående från kostnader registrerade i vårt EA-system i kombination med uppgifter ur Naturvårdsverkets schablonlistor.

Schablonlista som Naturvårdsverket tillhandahåller

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvarea uppdelat på

	kWh totalt		
	2015	2014	2013
Verksamhetsel (avser kontorslokaler)	2 510 000	2 670 975	2 943 000
Fastighetsel	1 668 000	1 780 650	1 962 000
Värme	4 352 000	4 921 000	6 164 000
Kyla	1 037 000	1 222 820	991 000
Totalt	9 567 000	10 595 445	12 060 000

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m ²		
	2015	2014	2013	2015	2014	2013
Verksamhetsel (avser kontorslokaler)	3 832	4 206	4 535	42	45	50
Fastighetsel	2 547	2 804	3 023	28	30	33
Värme	6 644	7 750	9 498	73	83	104
Kyla	1 583	1 926	1 527	18	21	17
Totalt	14 606	16 686	18 582	162	180	204

Eventuell energianvändning utanför lokaler

	kWh totalt		
	2015	2014	2013
EI			0

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad

Värmeförbrukningen är normalårskorrigerad.

2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2015	2014	2013
Verksamhetsel	47 %	46 %	53 %
Fastighetsel	47 %	46 %	53 %
Värme	86 %	75 %	75 %
Kyla	86 %	75 %	75 %
Utanför lokaler	%	%	%
Totalt	69 %	63 %	66 %

2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal?

Krav har inte ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal.

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? (vid ja ange vilka åtgärder som har genomförts)

Ja

Förbättrad närvarostyrning av ventilation och belysning.

2.6 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Förbrukningen av såväl värme, kyla som el har minskat väsentligt, främst pga att fastighetsförvaltningen under året har fortsatt att bedriva ett aktivt energispararbete.

Den totalarea som använts i beräkningarna gäller liksom tidigare år uppvärmd area ("A-temp"), beräknad ur LOA enligt schablon.

Det har inte varit möjligt att mäta andelen verksamhetsel separat. Den har liksom tidigare år schablonmässigt beräknats som 60 % av den totala elförbrukningen. I verkligheten kan förhållandet mellan verksamhets- och fastighetsel ha förändrats eftersom de största besparingarna sannolikt har gjorts på verksamhetsel.

2.7 Hur är uppgifterna framtagna?

Leverantörsuppgifter

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2015	2014	2013
Upphandlingar och avrop med miljökrav	34	9 568	9 682
Upphandlingar och avrop totalt	53	14 427	12 261
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	64 %	66 %	79 %

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärde där energikrav enligt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts

0

Om krav enligt förordningen om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader inte har ställts vid upphandlingar över tröskelvärde, ange skälen för det:

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? (vid nej ange skälen för det)

Har inte tecknat nytt hyresavtal eller köpt byggnad sedan förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader infördes

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av upphandlingar och avrop per år

	Värde kr		
	2015	2014	2013
Upphandlingar och avrop med miljökrav	40 104 074	74 400 000	63 500 000
Upphandlingar och avrop totalt	45 866 099	104 600 000	96 000 000
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	87 %	71 %	66 %

3.5 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Hjälptexten, frågor o svar samt kontakt med Naturvårdsverket har gjort att vi tolkat frågorna om ekonomiskt värde annorlunda än tidigare år, då vi har haft med inköp från andra statliga myndigheter och tagit totalvärdet på samtliga anskaffningar.

3.6 Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem

4. Frivilliga frågor

Frågor om policy

4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö? (om ja ange vilka områden som tas upp i dokumentet)

Frågor om IT-anskaffning

4.2 Andel IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde).

	2015	2014	2013
Andel (%)	%	%	%
Värde (Skr)	Skr	Skr	Skr

Hur är uppgifterna framtagna ?

4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT-anskaffningar ?

Hur är uppgifterna framtagna ?

Frågor om energianvändning

4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per årsarbetskraft uppdelat på

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2015	2014	2013	2015	2014	2013
PC-arbetsplats						
Skrivare						
Serverar och Serverrum						

Hur är uppgifterna framtagna ?

Frågor om resfria möten

4.5 Antal resfria möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2015	2014	2013	2015	2014	2013
Resfria möten						

Hur är uppgifterna framtagna ?

Frågor om förklaring till resultatet

4.6 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Frågor om energi

4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för ert energieffektiviseringsarbete?

4.8 Producerar myndigheten egen el? (om ja ange hur mycket i kWh)

